

**Posudek konzultanta na rigorózní práci Mgr. Žanety SVOBODOVÉ,
zpracovanou a předloženou na téma: „Řízení před Ústavním soudem“.**
(168 stran, 144 stran textu; červen 2011)

Mgr. Žaneta Svobodová si jako téma své rigorózní práce zvolila problematiku řízení před Ústavním soudem ČR, jež je nepochybně tematikou stále aktuální – v České republice působí Ústavní soud od r. 1993 a navázal na pouze jednoleté období existence a práce Ústavního soudu ČSFR. Dvacetileté působení Ústavního soudu je možné hodnotit jak z hlediska de lege lata, tak efektivitu právní úpravy i vlastní činnosti Ústavního soudu, tak i vyvozovat některé úvahy de lege ferenda.

Autorka svoji práci rozčlenila do devíti tematických částí; každá část (s výjimkou poslední) je pak dále vnitřně členěna. Tím vznikla přehledná studie, mající svou vnitřně odůvodnitelnou logiku.

První část, jíž předchází úvod, (str. 13 – 19) je obecným konstatováním významu ústavního státu a soudní moci.

Druhá část (str. 20 – 42) je nazvána Moderní podoba ústavního soudnictví a její vzory. Tato část, i přes určité komparativní prvky zejména s německou úpravou, je popisem kompetencí Ústavního soudu ČR, postavení jeho soudců a organizace Ústavního soudu ČR.

Třetí část (str. 43 – 56) by měla být stěžejní částí, neboť má stejný název jako celá práce - Řízení před Ústavním soudem. Autorka v této části popisuje některé fáze procesu před Ústavním soudem před vydáním rozhodnutí. Vychází přitom z úpravy v zákoně č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu v platném znění a vedle komentáře "vybraných problémů" uvádí judikaturu Ústavního soudu. Jakkoliv je tato část věcně správná a přehledná, má přeci určitý nedostatek v tom, že je zaměřena „pouze“ na popis stávající právní úpravy v České republice.

Část čtvrtá (str. 57 – 73) je věnována rozhodnutím Ústavního soudu - proceduře, publikaci, závaznosti a vykonatelnosti. V této části autorka poukazuje též na různé názory na vybrané problémy v odborné literatuře.

Pátá část (str. 74 - 116), jež je dle mého názoru fakticky stěžejní částí práce, je rozbořením zákonné úpravy jednotlivých typů řízení před Ústavním soudem. U některých typů řízení autorka odkazuje na nálezy, které Ústavní soud v daném typu řízení vydal i na rozdílné názory na některé, zejména výkladové problémy v odborné literatuře. K některým polemickým názorům zaujímá své stanovisko.

Část šestá (str. 117 - 131) je výběrem (kontroverzních, resp. medializovaných) kauz, které Ústavní soud řešil. (zrušení ústavního zákona v září 2009, posouzení ústavnosti tzv. Lisabonské smlouvy, regulovaného nájemného, regulačních poplatků ve zdravotnictví a tzv. legislativních přílepků).

Sedmou část (str. 132 – 141) autorka nazvala "Role Ústavního soudu při uplatňování Ústavy v judikatuře obecných soudů". Obsah však tomuto názvu příliš nekoresponduje - vedle obecných úvah (spíš konstatování), zařadila Mgr. Svobodová do této části pasáž Ústavní soud a politika a Právo na spravedlivý proces v rozhodování Ústavního soudu.

Osmá část (str. 142 - 146) je věnována úvaze o vlivu Ústavního soudu na právní řád a devátá část (str. 147 - 149) evropským souvislostem ústavního práva procesního.

Práce též obsahuje shrnující závěr (str. 150 - 153), seznam odborné literatury a přílohy - srovnávací tabulky a statistické údaje (s netradičním odkazem na zdroj - pracovníci Kanceláře Ústavního soudu).

Práce s prameny - právními předpisy i judikaturou, rozsah odborné literatury i poznámkový aparát jsou přiměřené rigorózní práci. Práce je napsána s odpovídající kulturou jazyka a je i na velmi dobré gramatické a stylistické úrovni. Autorka prokázala schopnost

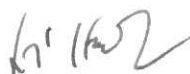
sebrat podklady, utřídit je a dále zpracovat do zvoleného tématu, prokázala schopnost vědecké práce. V zásadě obsah odpovídá názvu práce.

Práce neobsahuje závažnější chybu nebo opomenutí, které by výraznějším způsobem zkreslily vypovídací hodnotu práce. Je však převážně popisná; autorka sice na několika místech zaujímá vlastní stanovisko, ale spíše typu "ztotožňuji se s daným autorem". Je nepochybné, že práce mohla být analytičtější a že mohla obsahovat více návrhů de lege ferenda. Stejně tak mohla být více využita komparativní metoda, která by dokladovala, že úprava v zákoně č. 182/1993 Sb. je možná a životaschopná, ale není úpravou jediné (výlučně) možnou. V některých pasážích je práce zkratkovitá (je ústavní právo procesní vyčerpáno jen řízením před Ústavním soudem - co volební proces, legislativní proces, proces jmenování vlády apod.) a "černobílá" (právní úpravu a rozhodovací činnost Ústavního soudu buď chválí nebo zatracuje - nic mezi tím).

Přes naznačené výtky práce splňuje kriteria pro rigorózní práci a doporučuji ji k ústní obhajobě.

Při ústní obhajobě by se měla Mgr. Svobodová blíže vyjádřit jednak k postupu Ústavního soudu při rozhodování o souladu tzv. Lisabonské smlouvy s ústavním pořádkem (2 návrhy, 2 nálezy) a jednak by mohla srovnat právní úpravu ČR a SR z hlediska subjektů a náležitostí pro podání obecné ústavní stížnosti.

26. 10. 2011

JUDr. Jiří Hřebejk,
konzultant